

Oponentský posudek habilitační práce

Název práce: *Využití stereotaktické radiochirurgie v léčbě hypofyzárních adenomů z pohledu endokrinologa*

Autor: MUDr. Jana Ježková, Ph.D.

Pracoviště: III. interní klinika - endokrinologie a metabolismu Všeobecné fakultní nemocnice a 1. Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Obor: Vnitřní nemoci

Oponent: doc. MUDr. David Karásek, PhD., III. interní – nefrologická, revmatologická a endokrinologická klinika Fakultní nemocnice Olomouc a Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

Rozsah práce a dokumentace: Předložená habilitační práce má celkem 136 stran. Skládá se z úvodu, devíti odborných kapitol, závěru, seznamu literatury a přehledu vlastních publikací autorky. Odborné kapitoly jsou dále členěny do několika podkapitol, jež tvoří i vlastní práce ve full textové formě. Jde celkem o čtyři původní práce z odborných časopisů s impact faktorem (IF), přičemž u dvou je uchazečka první autorkou. Literární odkazy jsou uvedeny jak v textu vlastních publikací, tak na konci habilitační práce v přehledném seznamu. Citované prameny obsahují stěžejní zdroje studované problematiky, jsou uvedeny i zcela recentní články. Po formální stránce je text velmi pečlivě zpracován, název jasně vystihuje téma habilitační práce a uspořádání kapitol je koncipováno s logickou sousledností. Také grafická úprava dosahuje vysoké úrovně.

Obsahová stránka: Jednotlivé odborné kapitoly jsou zaměřeny na charakteristiku, epidemiologii, klinické projevy, diagnostiku a léčbu hypofyzárních adenomů. Z textu vyplývá vysoká odbornost uchazečky a schopnost přehledného zpracování dané problematiky. Vlastní práce pojednávají o roli stereotaktické radiochirurgie v léčbě prolaktinomů, akromegalie, Cushingovy choroby a Nelsonova syndromu. Je zařazena i publikace, která se věnuje významu radiačních dávek na rozvoj hypopituitarismu po léčbě Leksellovým gama-nožem. Tyto práce byly publikovány v časopisech s IF > 3, což samo dokládá vhodnost použitých metod, kvalitu dosažených výsledků, jejich statistické zpracování i úroveň prezentace. V závěru habilitační práce pak autorka na základě dosažených výsledků popisuje význam stereotaktické radiochirurgie u nemocných s různými typy hypofyzárních adenomů a definuje

za jakých podmínek je tato léčba bezpečná z hlediska vývoje možného hypopituitarismu. Práce má tedy kromě vědecké kvality také významný klinický přínos.

Stanovisko: Habilitační práce MUDr. Jany Ježkové, PhD. obsahuje výsledky její dlouholeté vědecké aktivity, v nichž kromě rozšíření dřívějšího pozorování jiných autorů přináší také nové vědecké poznatky, které mají dopad i na současnou klinickou praxi. Autorka prokazuje, že má výborné teoretické znalosti zkoumané problematiky, díky kterým dokáže jednoznačně formulovat pracovní hypotézy a s použitím adekvátních vědeckých metod na ně hledat jasné odpovědi. K habilitační práci nemám žádné připomínky, je některé otázky.

Otázky pro autorku habilitační práce:

1. Mohla byste popsat, jak se v průběhu let měnil přístup k léčbě hypofyzárních adenomů pomocí radiochirurgie a jaký se dá očekávat další vývoj v blízké budoucnosti?
2. Existují konkrétní data hodnotící ekonomický efekt stereotaktické radiochirurgie s ohledem na možnou následnou redukci léčby hyperfunkčních adenomů hypofýzy?
3. V práci zmiňujete, že zkušenosti s protonovou léčbou hypofyzárních adenomů jsou omezené. Nicméně, v čem vidíte její výhody a nevýhody ve srovnání s Leksellovým gama-nožem?

Závěrečné hodnocení:

Předložená práce splňuje svým rozsahem i kvalitou kritéria habilitační práce, doporučuji ji přijmout v předložené formě k obhajobě a na základě úspěšné obhajoby navrhuji, aby byl MUDr. Janě Ježkové, PhD. udělen akademický titul docent pro obor vnitřní nemoci.

V Olomouci dne 29.1.2020

doc. MUDr. David Karásek, PhD.

III. interní klinika - NRE

LF UP a FN Olomouc

I.P. Pavlova 6

779 00 Olomouc